

KORTE MEDEDELINGEN

SHORT COMMUNICATIONS

EEN GROOT AANTAL WAARNEMINGEN IN 1970 VAN DE
NOORDSE PIJLSTORMVOGEL, *PUFFINUS PUFFINUS*Large number of observations of Manx Shearwater *Puffinus puffinus* in 1970

M. J. TEKKE

Het najaar 1970 heeft zich gekenmerkt door een groot aantal waarnemingen van deze soort. Tabel 1 geeft een overzicht van de per waarnemingskaart gemelde en uit de literatuur verzamelde gegevens. Op twee uitzonderingen na vielen alle waarnemingen in de maanden september en oktober. In Tabel 2 is een opsomming gegeven van het aantal waargenomen exemplaren in de jaren 1961 t/m 1969; duidelijk komt hieruit naar voren, hoe wisselvallig de soort voorkomt.

Bij de waarnemingen van 6/9 200 ex. en 15/9 100 ex. werd niet de tijdsduur vermeld; aangenomen mag worden dat dit tenminste enige uren is geweest. Voor zover bekend werd er slechts trek gezien bij windkracht 5 en hoger.

Tabel 1. Aantal waarnemingen Van de Noordse Pijlstormvogel in 1970.

Table 1. Number of observations of Manx Shearwater in 1970.

Datum Date	Tijd Time	Wind Wind	Aantal Number	Waarnemingsplaats Place
18/6	16.00	—	1	Scharendijke
15/8	15.00	W 7	1	Vlieland
1/9	10.50	W 6	1	Terschelling
3/9	9.45	SW 6	1	Terschelling
6/9	7.30	NW 5	1	Egmond a/z
6/9	—	—	200	Hondsbossche zeewering
13/9	7.00—11.00	NW 6/7	8	Egmond a/z
13/9	10.30—11.15	SW- WSW 6/7	4	Scheveningen
13/9	11.00	—	1	Scheveningen
14/9	7.00—8.00	6/7	11	Castricum
14/9	10.00	W 7	1	Scheveningen
15/9	—	—	100	Hondsbossche zeewering
16/9	—	—	enkele (few)	Hondsbossche zeewering
16/9	—	—	1 dood (dead)	IJmuiden
16/9	9.45	NW 7	1	Scheveningen
17/9	—	SW 6	1 dood (dead)	N. v. Noordwijk, Puffinus p.p.
2/10	15.35	WNW 8	1	Scheveningen
20/10	10.30	W 8/9	1	Scheveningen

Tabel 2. Aantal waargenomen Noordse Pijlstormvogels in de jaren 1961 t.m. 1969.

Table 2. Number of Manx Shearwaters which have been observed in the years 1961 up to and including 1969.

Jaar Year	1961		1962		1963		1964	1965	1966		1967	1968		1969		
Maand v/h jaar Month of the year	9	6	9	10	1	9	10	9	1	9	10	9	9	8	9	10
Aantal Number	3	1	1	1	1	8	4	1	1	1	1	12	3	1	10	1

SUMMARY

In the autumn of 1970 the number of records of Manx Shearwater *Puffinus puffinus* has been extremely abundant as compared with the observations in the years 1961 till 1970.

Adres: Harderwijkstraat 136, Den Haag 2029.

DE GEVOLGEN VAN DE OLIERAMP IN DE BIESBOS VOOR IN DE WINTER 1970-1971 IN HET HOLLANDSDIEP-HARINGVLIET PLEISTERENDE GANZEN

Consequences of oil disaster in Biesbos for haunting geese during the winter of 1970-1971 in the Hollands Diep-Haringvliet area

G. L. OUWENEEL

De stookolie, die op 27-12-1970 door het defect raken van één van de opslagtanks van de P.N.E.M.-centrale in de gemeente Made in de Amer terecht kwam, verscheen na het invallen van de dooi in het Hollands Diep. Omstreeks 12-1-1971 werd de eerste olie langs de noordoever van het Hollands Diep waargenomen en aan het eind van de derde week van januari hadden zich grote hoeveelheden olie alom langs de oevers van het Hollands Diep afgezet; ook de beide in de rivier gelegen ganzenslaapplaatsen, de Sasseplaat onder Moerdijk en de Hoge zandse Gorzen en Oosterse Slobbegorzen bij Numansdorp geraakten onder de stookolie. De westgrens, die de olie bereikte, viel ongeveer samen met de Haringvlietbrug. Op het Haringvliet werd slechts plaatselijk een dunne oliefilm waargenomen en er bereikten mij geen berichten over aangespoelde olie langs de oevers van deze rivier. De noordelijke Ventjagersplaten, de belangrijkste ganzenslaapplaats van het gebied, bleven dus vrij van olie. Het aantal ganzen dat eind december 1970, begin januari 1971 rond het Hollands Diep-Haringvliet verblijf hield, was groot. Het hoge percentage eerstejaars vogels in de concentraties van de Kolgans *Anser Albifrons* en in iets geringer aantal in dat van de Brandgans *Branta leucopsis* wijst op een gunstig broedseizoen in 1970. Voorts had de koudeperiode die op 23-12-1970 inzette, grote vluchten ganzen noordelijker gelegen pleisterplaatsen doen verlaten. In dezelfde week waarin de olie het Hollands